

Hof van Beroep te Antwerpen, arrest van 22 maart 2004

Opeenvolgende koop-verkoop van roerende lichamelijke zaken – Vordering wegens verborgen gebreken van (Belgische) eindkoper tegen oorspronkelijke (Italiaanse) verkoper – Toepasselijk recht op de oorspronkelijke vrijwaringsverbintenis en exoneratiebeding – Artikel 3 van het (oude) Verdrag van Den Haag van 1955 – Recht van het land van de gewone verblijfplaats van de verkoper – Toepasselijkheid van het CISG als onderdeel van het Italiaanse recht via oproeping als lex contractus – Niet-naleving van de korte termijn voor het instellen van een vordering zoals voorzien in artikel 39.2 CISG

Ventes successives d'objets mobiliers corporels – Action en garantie à raison des défauts cachés par l'acquéreur final (belge) contre le vendeur initial (italien) – Droit applicable à l'obligation originelle de garantie et clause d'exonération – Article 3 de la Convention de La Haye de 1955 (ancienne) – La loi interne du pays où le vendeur a sa résidence habituelle – Applicabilité de la CVIM comme élément de la loi italienne par sa convocation comme lex contractus – Non-respect du délai de dénonciation prévu par l'article 39.2 CVIM

Het Hof,

Gelet op de door de wet vereiste processtukken in behoorlijke vorm overgelegd, waaronder het bestreden vonnis, op 5 december 2002 op tegenspraak tussen de partijen uitgesproken door de rechtbank van koophandel te Antwerpen, waarvan geen betekening voorligt en waartegen tijdig en geldig naar de vorm hoger beroep werd ingesteld bij verzoekschrift neergelegd ter griffie van dit Hof op 31 maart 2003.

Gelet op het incidenteel beroep.

Gelet op de akte verleend aan partijen door dit Hof op 28 april 2003 in toepassing van art. 747, §2 Ger.W.

tot vaststelling van hun vrijwillige regeling van conclusietermijnen;

De oorspronkelijke hoofdvordering ging uit van T.J.en strekte ertoe (eerste geïntimeerde), te veroordelen tot het doen betalen van de som van 90.000 BEF meer de gerechtelijke interesten en de aanstelling van een deskundige wegens een verborgen gebrek aan de tegels waardoor zij ongeschikt zijn voor het gebruik waartoe zij normaal bestemd zijn.

De (eerste geïntimeerde) heeft op haar beurt (appellante) in tussenkomst en vrijwaring gedagvaard voor elke veroordeling tot betaling van welke bedragen dan ook in hoofdsom, interesten en gerechtskosten die ten laste van haar zou uitgesproken worden.

In conclusies stelde (appellante) een tegenvordering in van 100.000 BEF wegens tergend en roekeloos geding.

Bij tussenvonnis van de rechtbank van koophandel te Antwerpen d.d. 19 november 1998, na samenvoeging, werd de hoofdvordering uitgaande van T.J. ontvankelijk verklaard en de heer Fr. De

Rijck als gerechtsdeskundige aangesteld. De overige vorderingen niet in staat zijnde werden terug naar de rol verzonden.

Tegen dit tussenvonnissen werd hoger beroep aangetekend door huidig (appellante) met betrekking tot de tegen haar gerichte vordering in tussenkomst en vrijwaring door de (eerste geïntimeerde).

In conclusies genomen voor het hof breidt T.J. zijn oorspronkelijk hoofdvordering ten laste van (eerste geïntimeerde) uit en vraagt - in ondergeschikte orde voorzover de hoofdvordering ten laste van (eerste geïntimeerde) onontvankelijk c.q. ongegrond zou worden verklaard - akte te verlenen van zijn rechtstreekse vordering tot vrijwaring voor verborgen gebreken ten laste van (appellante).

Bij tussenarrest van 22 maart 2000 van dit Hof werd vastgesteld dat het hoger beroep beperkt is tot de beslissing inzake de door (eerste geïntimeerde) tegen (appellante) gestelde vordering in tussenkomst en vrijwaring en werd de heropening van de debatten bevolen teneinde partijen toe te laten hun standpunten te bepalen met betrekking tot de ontvankelijkheid van het hoger beroep en gebeurlijk de hoedanigheid waaronder T.J. in de procedure in hoger beroep aanwezig is, alsmede over eventuele gevolgen van één en ander op andere vorderingen.

In conclusies na tussenarrest vordert (appellante) tevens de toekenning van haar oorspronkelijk tegenvordering tot het bekomen van een schadevergoeding van 100.000 BEF uit hoofde van tergend en roekloos geding.

Bij arrest van 14 februari 2001 werd het hoger beroep van (appellante), zoals uitgebreid, onontvankelijk verklaard en werd akte verleend aan T.J. van zijn tegenvordering wegens tergend en roekeloos beroep, en deze ontvankelijk doch ongegrond verklaard.

Vastgesteld werd dat T.J. in zijn laatste conclusies zijn vroegere stelling met betrekking tot de uitbreiding van zijn oorspronkelijke hoofdvordering en zijn ondergeschikt rechtstreekse vordering tegen (appellante), voor het eerst in hoger beroep gesteld, niet gehandhaafd heeft.

Nadat de gerechtsdeskundige zijn definitief verslag neergelegd heeft ter griffie op 14 oktober 2002, heeft T.J. zijn oorspronkelijke vordering ten laste van (eerste geïntimeerde) wel uitgebreid en vordert hij de veroordeling tot het betalen van de som 182.283 BEF, vermeerderd met de wettelijk interesten sedert 17 augustus 1997. Tevens herneemt T.J. zijn, in ondergeschikte orde, gestelde tussenvordering ten opzichte van (appellante) en vraagt hij akte te verlenen van zijn rechtstreekse contractuele vordering ten laste van (appellante) op basis van de meegedeelde garantiebepalingen en deze te veroordelen tot het betalen van de som van 182.283 BEF, vermeerderd met de wettelijk interesten sedert 17 augustus 1997.

De eerste rechter verklaarde in het eindvonnis d.d. 5 december 2002, waartegen hoger beroep, de hoofdvordering ontvankelijk en gegrond in de mate dat (eerste geïntimeerde) veroordeeld wordt tot het betalen van een bedrag van 4107,89 EUR te vermeerderen met de gerechtelijke interesten sedert datum van de dagvaarding op 14 augustus 1997.

Verder werd de rechtstreekse vordering van T.J. ten laste van (appellante) ontvankelijk doch zonder voorwerp verklaard en dienvolgens ongegrond, en de vordering in tussenkomst en vrijwaring ontvankelijk en gegrond in de mate dat (appellante) veroordeeld werd tot tussenkomst en vrijwaring van alle bedragen in hoofdsom, interesten en kosten waartoe (eerste geïntimeerde) werd veroordeeld. De tegenvordering van (appellante) ten laste van (eerste geïntimeerde) werd als ontvankelijk doch ongegrond afgewezen.

Het hoger beroep strekt tot de vernietiging van dit vonnis en, opnieuw recht doende, tot afwijzing van de vordering in tussenkomst en vrijwaring en van de tussenvordering wegens onontvankelijk minstens ongegrond.

(Appellante) laat als grieven tegen dit vonnis gelden dat zij geen enkele contractuele band heeft met (eerste geïntimeerde) en zij niet als verkoopster van (eerste geïntimeerde) kan worden gekwalificeerd in de Belgische markt, zodat de vordering in gedwongen tussenkomst en vrijwaring dient te worden afgewezen in de mate de vordering gesteund is op een onderliggende (onbestaande) koopverkoopovereenkomst.

(Appellante) betwist niet dat de vloertegels door haar geproduceerd werden, doch stelt zij dat ten aanzien van haar enkel het Weens Koopverdrag van kracht is en niet de bepalingen van het Belgisch burgerlijk wetboek.

Voor een aantal deelaspecten waarvoor het Weens Koopverdrag niet toepasselijk is, dienen conform de bepalingen van het EVO overeenkomstig de Italiaanse wet gehandeld te worden.

In overeenstemming met de Italiaanse wet is immers tussen professionelen onderling de exoneratie van de aansprakelijkheid weldegelijk mogelijk. Bovendien is de vordering van (eerste geïntimeerde) onontvankelijk wegens laattijdigheid zowel krachtens art. 39.1° Van het Weens Koopverdrag als luidens art. 1648 B.W..

Ten gronde laat (appellante) gelden dat de vordering ongegrond is bij gebreke aan bewijs van de verborgen gebreken nu het deskundigenonderzoek te haren aanzien niet tegenstelbaar kan zijn.

De (eerste geïntimeerde) tekent incidenteel beroep aan in de mate dat de hoofdvordering ten laste van haar ontvankelijk en gegrond werd verklaard.

T.J. van zijn kant stelt incidenteel beroep in voor zoverre en in de mate dat de door de deskundige geraamde bedragen toegekend werden op een raming van oktober 1999 zonder rekening te houden met de prijsstijging van 5% per verlopen jaar gelet op het tijdsverloop en hij vordert thans de betaling van een schadevergoeding van 4929,47 EUR. Bovendien vraagt T.J. de veroordeling 'in solidum' van (appellante) tot het betalen van de gevorderde schadevergoeding. Minstens vraagt hij de bevestiging van het bestreden vonnis.

Aan de hand van de uiteenzetting der partijen en de neergelegde stukken overweegt het Hof als volgt :

Feiten

1. De doelstellingen van de door partijen ingestelde vorderingen en de toedracht van de feiten, die er aan ten grondslag liggen, alsmede de respectieve stellingen van partijen worden te dezen in het bestreden vonnis nauwkeurig toegelicht, zodat het Hof ernaar verwijst en insgelijks de door de eerste rechter opgestelde oordeelkundige motieven, niet weerlegt in besluiten in hoger beroep, aanvaardt en als de zijne beschouwt.
2. Het volstaat te herhalen dat de oorspronkelijk aanlegger, T.J., op 28 februari 1995 een aantal vloertegels gekocht had bij (eerste geïntimeerde) uit de brochure van 'GranitiFiandre' met een eeuw garantie, betrokken via de Belgische verdeler/invoerder TEGELFABRIEK ROSSEAU G. BVBA te Lier. Een anderhalf jaar na de levering en plaatsing van de vloertegels in de keuken op 22 augustus 1996 werd de handelsagent van (appellante) in kennis gesteld van het feit dat de geleverde tegels van het type 'Graniti Reali Oro Vecchio' - halfglans na één jaar ingebruikname ernstig aan het afslijten vermatten waren. Nadat de verdeler/invoerder op 10 december 1996 liet weten de klacht niet te aanvaarden ging T.J. op 14 augustus 1997 tot dagvaarding over op grond van 1641-1649 B.W. tot vrijwaring wegens verborgen gebreken van haar leverancier, die zelf bij exploit van 16 september 1997 de Italiaanse producent in tussenkomst gedagvaard en vrijwaring heeft.

Hoger beroep

3. Bij tussenvonnis van 19 november 1998 werd er geen uitspraak gedaan over de ontvankelijkheid van de tegen (appellante) gestelde tussenvordering in vrijwaring. Het Hof stelde in haar tussenarrest van 22 maart 2000 dat enkel de hoofdvordering ontvankelijk werd verklaard en enkel in het kader van deze vordering een deskundigenonderzoek werd bevolen. (Appellante) tekent thans hoger beroep aan tegen het eindvonnis in de mate de tussenvordering in gedwongen tussenkomst en vrijwaring van (eerste geïntimeerde) ten laste van haar ontvankelijk en gegrond werd verklaard en de tussenvordering ten laste van tweede geïntimeerde ontvankelijk werd verklaard.

4. (Appellante) werpt op dat het recht van toepassing in de relatie tussen partijen de Italiaanse wet dient te zijn conform art. 3 van het Haags Verdrag van 15 juni 1955 betreffende de op de internationale koop van roerende lichamelijke zaken toepasselijke wet en bijgevolg het Weens Koopverdrag van toepassing is dat per 1 januari 1988 in Italië in werking getreden is. (Appellante) verkocht haar vloertegels aan een Belgische invoerder ten aanzien van wie het Weens Koopverdrag geldt en de Belgische invoerder kan slechts deze rechten aan haar afnemers doorverkopen als accessorium van de verkochte zaak, die ze zelf reeds bezat.

Het is immers het recht dat de eerste koper bezit tegen de fabrikant, als een toebehoren van de zaak, die hij samen met de zaak doorverkoopt aan de volgende koper. Daarnaast stelt (appellante) geen enkele contractuele band te hebben met de leverancier (eerste geïntimeerde), nu zij uitsluitend handelt met haar invoerder die een exclusiviteit bezit, en zij aan deze nooit rechtstreeks geleverd heeft.

Beoordeling

5. Naar Belgisch intern recht kan de uiteindelijke verkrijger van een goed een vordering rechtstreeks instellen tegen een vorige verkoper, en zo ook rechtstreeks tegen de producent. Deze vordering wordt beschouwd als een accessorium van de verkochte zaak. Luidens art. 1615 B.W. strekt de verplichting van de verkoper om de zaak te leveren zich uit tot haar toebehoren en tot alles wat tot haar blijvend gebruik bestemd is. De vraag dient gesteld of in geval de relatie in de koopverkoop tussen de importeur en de Italiaanse producent beheerst wordt door het Weens Koopverdrag, de onvolkomen rechtstreekse vordering in vrijwaring van de derdeverkrijger tegen de producent ook door het Weens koopverdrag wordt beheerst.
6. In het kader van een transnationale handelstransactie tussen partijen (allen gevestigd binnen de Europese Unie) is de wijze van bepaling van het toepasselijk recht afhankelijk van de conflictenregeling van de koopverkoopovereenkomst voor België. Het Verdrag van Den Haag van 15 juni 1955, dat in België van kracht bleef tot 1 februari 1999, geldt voor alle gevallen van koopverkoop van roerende lichamelijke goederen en geeft een eenvormige verwijzingsregeling naar de interne wet van een bepaald land voor een beperkt aantal aspecten van de koopverkoopovereenkomsten. Het Verdrag is evenwel niet van toepassing op de rechtsgevolgen van de koop ten aanzien van alle andere personen dan de partijen (art. 5.4°).
7. Zodoende moet nagegaan worden of er beroep kan gedaan worden op de gemeenrechtelijke conflictenregeling vervat in het Europees overeenkomstenverdrag van 19 juni 1980 (EVO) inzake het recht van toepassing op de verbintenissen uit overeenkomst. De gehanteerde begrippen in het EVO dienen wel autonoom geïnterpreteerd te worden. Waar mogelijk kan de autonome interpretatie van het EEX Verdrag als leidraad gelden. Alhoewel er geen contractuele band bestaat tussen (appellante) en geïntimeerden, dient men zich toch bij de beoordeling eerst te richten naar de interpretatie die de 'verbintenis uit overeenkomst' gekregen heeft ondermeer in betrekking tot de bevoegdheidsgrond van art. 5.1 EEX Verdrag.
8. Vast staat evenwel dat wanneer er geen voorafgaandelijk rechtsband tussen de partijen in het geding bestond, artikel 5.1 EEX Verdrag niet van toepassing is. Er werd immers reeds geoordeeld dat de relatie van de uiteindelijke verkrijger van een zaak, die niet met de producent contracteerde en die vordert tegen die fabrikant wegens gebreken aan die zaak, geen verbintenis uit overeenkomst uitmaakt (Hof van Justitie, 17 juni 1992, nr. 365/88, Jur., 1992, I-3967).
9. Het begrip 'verbintenis uit onrechtmatige daad' in de zin van art. 5.3 EEX Verdrag moet beschouwd worden als een autonoom begrip, waaronder elke rechtsovereenkomst valt die beoogt de aansprakelijkheid van een verweerder in het geding te brengen en die geen verband houdt met een 'verbintenis uit overeenkomst' in de zin van art. 5.1 EEX.
10. De betwiste rechtsovereenkomst die beoogt de aansprakelijkheid van een verweerder in het geding te brengen en die geen verband houdt met een 'verbintenis uit overeenkomst' in deze zin van artikel 5.1, wordt dan weer beschouwd als een 'verbintenis uit onrechtmatige daad' (Hof

van Justitie, 27 september 1988, zaak nr. 189/87, Jur., 1988, 5565). Bijgevolg is het EVO evenmin richtinggevend ter oplossing van het geschil.

11. In geval van een 'verbintenis uit onrechtmatige daad' geldt de conflictenregel "lex loci delicti commissi" (de wet van de plaats van het wanbedrijf). Uit art. 3, alinea 1 B.W., in de mate waarin het een regel van internationaal privaatrecht bevestigt, volgt dat de wetten van politie van een staat toepasselijk zijn op de feiten die zich hebben voorgedaan op het grondgebied van die staat. De wetten die de bestanddelen bepalen van het feit dat aan de basis ligt van de quasi-dilectuele verantwoordelijkheid, alsmede de wetten die de wijze en de omvang van de schade-loosstelling aangeven, zijn in de zin van art. 3, alinea 1 B.W. wetten van politie. Dit leidt ertoe dat quasi-dilectuele aansprakelijkheid beheerst wordt door de wetten van de staat op wiens grondgebied de (schadebrengende) feiten zich hebben voorgedaan (Cass., 10 maart 1998, R.W., 1988-89,403).

Wanneer de plaats waar de foutieve gedraging verricht werd derhalve gelegen is in het ene land maar de schade zich realiseert in een ander land, dan is de plaats waar de feiten zich hebben voorgedaan die aan de basis liggen van de schade bepalend en niet de plaats waar de schade zich gerealiseerd heeft. In huidig geval dient dan gekozen te worden voor de toepassing van het Italiaans interne recht.

12. Daarenboven uitgaande van de vaststelling dat op grond van art. 1615 B.W. naar het Belgisch interne recht dat van toepassing is met betrekking tot de vrijwaringvordering bij opeenvolgende verkopen bij wijze van een accessorium van de verkochte zaak, een derdeverkrijger van de verkochte goederen zich rechtstreeks kan richten naar de buitenlandse producent. Het gemis aan een contractuele band belet niet dat een vordering rechtstreeks tegen de buitenlandse producent, zij het bij wijze van een tussenvordering in vrijwaring, ontvankelijk is.
13. Een direct contractuele rechtsband tussen de betrokken partijen is niet onmiddellijk vereist om een vordering in tussenkomst en vrijwaring op grond van verborgen gebreken in te stellen. Er bestaat immers een belang in hoofde van de persoon die een rechtsvordering stelt, wanneer deze aangeeft voordeel uit zijn rechtsvordering te kunnen verkrijgen. Wanneer een persoon aangeeft een voordeel uit zijn rechtsvordering te kunnen verkrijgen, doch er geen recht op zou hebben, dit de betwisting van de grond van de zaak vormt.

Het vorderingsrecht moet beoordeeld worden in het licht van het toepasselijk materiële recht en staat los van het volgens art. 17 Ger.W. vereiste procesrechtelijk belang in verband met de rechtsvorderingen.

Het procesrechtelijk belang heeft te maken met het belang dat de eiser heeft bij het voeren van een geding en het verkrijgen van een rechterlijke uitspraak van een bepaalde aard.

14. Omtrent de vereiste hoedanigheid om een rechtsvordering in stellen van diegene die opwerpt bezitter te zijn van de subjectieve rechten, kan meestal geen probleem rijzen, wanneer zoals in deze zaak men in rechte een eigen vermogensrecht beweert te gelden te maken. Hij die duidelijk de beschikkingsbevoegdheid heeft over het aangewende recht heeft dus hoedanigheid. De vereiste van hoedanigheid speelt derhalve slechts een rol wanneer een persoon niet optreedt om een eigen subjectief recht te gelden te maken.
15. De vrijwaringvordering naar Belgisch intern recht bij opeenvolgende verkopen creëert wel geen rechtstreekse vordering in de strikte wettelijke betekenis, maar is een toebehoren van de verkochte zaak dat samen daarmee aan de koper wordt overgedragen. Daardoor beschikt de uiteindelijk koper over de vorderingen tot vrijwaring die in het kader van de eerdere, opeenvolgende koopverkoopovereenkomsten tot stand gekomen zijn. Dit houdt wel in dat elke verkoper alle excepties kan tegenwerpen, onder meer de exoneratieclausules, die hij ten aanzien van zijn koper bedongen heeft. Immers enkel het recht dat de Belgische importeur zelf bezit ten aanzien van zijn buitenlandse producent, kan hij samen met de zaak doorverkopen aan een volgende koper.

16. In het bijzonder in het geval van een keten van internationale overeenkomsten kunnen de contractuele verbintenissen van de partijen van de ene overeenkomst tot de andere verschillen, zodat de rechter die de latere verkrijger uit hoofde van de overeenkomst jegens zijn directe verkoper geldend kan maken, niet noodzakelijk dezelfde zijn als die welke de eerste koper in zijn betrekking met de fabrikant geldend kan maken.
17. Het exoneratiebeding tussen de Italiaanse producent en de Belgische importeur werd door de eerste rechter derhalve onterecht als irrelevant afgewezen om de enkele reden dat op grond van het Belgisch recht de professionele verkopers geacht zijn de verborgen gebreken te kennen en zij zich hierover niet kunnen exonereren.
18. (Appellante) betwist terecht dat dienaangaande het Belgische recht geldt en stelt dat de geldigheid van het exoneratiebeding in de relatie met haar Belgische importeur beoordeeld dient te worden naar de regels van het Weens Koopverdrag dat, bij gemis aan nadere informatie over de manier van verwerking van het order, geacht wordt toepasbaar te zijn tussen hen in de aanvankelijke koop-verkooprelatie ten gevolge van de verwijzing door art. 3 van het Verdrag van Den Haag van 15 juni 1955 naar de interne wet van het land van de verkoper, als zijnde de plaats waar de verkoper zijn gewoon verblijf heeft op het ogenblik waarop hij het order ontving.
19. In de relatie met haar importeur kan (appellante) perfect beroep doen op het Weens Koopverdrag van kracht in Italië sedert 1 januari 1998 (CISG). Het Weens Koopverdrag houdt zich echter niet bezig met de geldigheid van de overeenkomst en van de daarin vervatte bedingen (art.4). De geldigheid van het exoneratiebeding zal in de eerste plaats afhangen van de "lex contractus". De "lex contractus" is het recht van het land waar de overeenkomst het nauwst mee verbonden is (art. 4.1 EVO). In dit geval het Italiaans recht als zijnde het land van de vestigingsplaats vanwaar de producent de kenmerkende prestatie diende te leveren.
20. Terzake is het toegelaten dat (appellante) verwijst naar haar algemene verkoopsvoorwaarden die een exoneratiebeding zouden bevatten. (appellante) laat echter na de verkoopsvoorwaarden voor het Hof te produceren. Al wordt het niet tegengesproken dat naar het Italiaans recht tussen professionelen onderling een exoneratie van aansprakelijkheid weldegelijk mogelijk kan zijn, dient het Hof toch vast te stellen dat van het bestaan van een dergelijk bevrijdingsbeding geen bewijs wordt bijgebracht. Daarentegen heeft (appellante) wel in haar publicitaire brochure een honderdjarige garantie gegeven op al haar producten.
21. In de relatie tussen de Belgische importeur en haar afnemers wordt dan weer terecht verwezen naar het feit dat in België de professionele verkopers geacht zijn de verborgen gebreken te kennen en zij zich hierover niet kunnen exonereren tenzij het bewijs van absolute onnaspeurbare aard van het gebrek of van een onoverwinnelijk onwetendheid. De overlegging van de algemene verkoopsvoorwaarden van de Belgische importeur bevelen is dan ook niet nuttig ter oplossing van het geschil.
22. De conventioneel toegekende honderdjarige garantie voorziet in een waarborgtermijn en houdt niet in dat de verkoper afstand zou gedaan hebben van de korte termijn voor het instellen van een vordering zoals voorzien in art. 39.2 CISG. De verkoper blijft aansprakelijk voor de gebreken die bestaan op het tijdstip waarop het risico op koper overgaat en het gevolg zijn van een conceptiefout of een fabricagefout, die maken dat de vloertegels voortijdig onbruikbaar zijn geworden of aan een abnormaal snelle slijtage onderhevig zijn. In beginsel schiet de producent/verkoper tekort aan zijn verplichting, indien zijn producten de vooropgestelde eigenschappen op abnormaal snelle wijze of eventueel voor het verloop van de gewaarborgde termijn zouden verliezen. Zelfs indien de verkoper en garantietermijn heeft toegekend, is de koper niettemin verplicht om binnen een redelijke termijn de verkoper in kennis te stellen van de eventuele gebreken, zelfs indien de garantietermijn nog niet verstreken is.
23. De waarborgverplichting bevrijdt geïntimeerden immers niet om in hun uitoefening van de rechten toekomende aan de Belgische importeur te handelen binnen de korte termijn overeenkomstig art. 39.1° en 2° CISG, nadat zij dit hebben ontdekt of hadden behoren te ontdekken

kennis te geven van het protest aan de buitenlandse producent en in ieder geval binnen de twee jaar na de datum waarop de zaken feitelijk aan de koper werden afgegeven, tenzij deze termijn niet overeenstemt met een in de overeenkomst opgenomen garantietermijn.

24. Er werd reeds geoordeeld dat aannemend dat in de relatie met de Belgische importeur de garantietermijn voorkomend op de reclamefolders en informatiebrochures deel uitmaakt van de overeenkomst gesloten tussen de partijen, hierdoor enkel de uiterste termijn van twee jaar, zoals bepaald in art. 39.2° CISG, verlengd zou worden, doch bij gebreke aan een andersluitende contractuele bepaling, de verplichting om binnen de redelijke termijn na de ontdekking van de beweerdte tekortkoming deze ter kennis te brengen ten volle uitwerking blijft hebben.
25. Voor deze kennisgeving wordt in het art. 39 CISG geen bijzondere vormvoorschriften opgelegd. Het protest werd het eerst geformuleerd door de Belgische importeur in naam van T.J. aan de agent van (appellante) in België op datum van 22 augustus 1996. In het protest werd melding gemaakt van het feit dat de vloertegels na één jaar ingebruikname ernstig aan het afslijten - vermatten waren. Vastgesteld werd dat de slijtlaag blijkbaar snel onderhevig is aan vermatten en dat gehele stroken van tegels bekrast zijn en alle glans verloren hebben. Alhoewel de agent van (appellante) op 18 september en 26 november 1996 zich ter plaatse is komen vergewissen, heeft (appellante) verzuimt stelling te nemen, waardoor (eerste geïntimeerde) zich verplicht zag (appellante) op datum van 16 september 1997 in tussenkomst te dagvaarden.
26. De vloertegels werden door (eerste geïntimeerde) in de maand januari en februari 1995 betrokken bij de Belgische invoerder en door (eerste geïntimeerde) geleverd en geplaatst in de woning van T.J. op 28 februari 1995. De gebreken zouden zich als dan gemanifesteerd hebben één jaar na de plaatsing.
27. Eenmaal de gebreken vastgesteld en opgespoord heeft de koper geen reden meer om op de kennisgeving te wachten. Het CISG maakt immers een onderscheid tussen enerzijds de keuringsperiode en anderzijds de aanmeldingsperiode. Bij de beoordeling van de redelijke termijn van aanmelding dient rekening gehouden met het belang voor de verkoper om zo snel mogelijk in de gelegenheid te worden gesteld de nodige maatregelen te treffen om zijn aansprakelijkheid voor zijn producten ten opzichte van de kopers te beperken, alsook om zo spoedig mogelijk tegensprekelijke vaststellingen te doen van de eventuele gebreken. Aangezien het gebrek reeds maanden voordien zichtbaar werd, hadden zowel T.J. als (eerste geïntimeerde) onmiddellijk binnen een zeer korte termijn moeten protesteren en geen zes maanden meer mogen wachten.
28. Daarenboven, ten overvloede, is het verslag van de gerechtsdeskundige eerder summier. Het geeft geen omschrijving van de omstandigheden noch de oorzaak van het verdwijnen van de lichte glans, de ruwe strepen en zelfs van de matte vlekken op de tegels en het beperkt er zich toe de gebreken toe te schrijven aan een niet nader genoemde noch degelijk onderzochte fabricagefout.
29. Het is (appellante) toegestaan zich tevens ten aanzien van de opeenvolgende kopers van zijn producten te beroepen op de miskennis van de voorschriften van art. 39 CISG waardoor zij ten aanzien van haar het recht verliezen zich te beroepen op het feit dat de zaken niet beantwoorden aan de overeenkomst. Bijgevolg zijn de vordering in gedwongen tussenkomst en vrijwaring uitgaande van (eerste geïntimeerde) als de tussenvordering van tweede geïntimeerde ten aanzien van (appellante) niet toelaatbaar.
30. Het hoger beroep is beperkt en houdt geen grief in tegen de afwijzing van de tegenvordering wegens tergend en roekeloos geding.

Incidentele beroepen

31. Het incidenteel beroep van (eerste geïntimeerde) is gericht tegen het feit dat de hoofdvordering ten laste van haar ontvankelijk en gegrond werd verklaard. (eerste

geïntimeerde) gaat ervan uit dat de hoofdvordering mogelijk niet binnen de vereiste korte termijn van art. 1648 B.W. werd ingesteld. Nochtans werd in het eindarrest van dit Hof van 14 februari 2001 in hoger beroep tegen het tussenvonnissen van 19 november 1998, zonder te zijn aangevochten, reeds vastgesteld dat in het bestreden vonnis enkel inzake de hoofdvordering een ontvankelijkheidsbeslissing werd genomen en enkel in het kader van die vordering een deskundigenonderzoek werd bevolen. Ten aanzien van de gegrondheid laat (eerste geïntimeerde) zelf geen middelen gelden.

32. Het incidenteel beroep van tweede geïntimeerde daarentegen handelt zuiver over de prijsstijging sedert oktober 1999 van 5% per jaar gezien het tijdsverloop. Tweede geïntimeerde laat na hierover de concluderen, zodat bij gebreke aan enig verweer de gevraagde prijsstijging van 20% als billijk en redelijk kan worden aangenomen.

OM DIE REDENEN :

HET HOF,

Gelet op artikel 24 van de wet van 15 juni 1935;

Recht doende op tegenspraak;

Verklaart het hoger beroep toelaatbaar en gegrond;

Verklaart het incidenteel beroep van (eerste geïntimeerde) toelaatbaar doch ongegrond;

Verklaart het incidenteel beroep van tweede geïntimeerde toelaatbaar en gegrond;

Hervormt het bestreden vonnis binnen de perken van het hoger beroep;

En opnieuw wijzende;

Verklaart de hoofdvordering ten aanzien van (eerste geïntimeerde), zoals uitgebreid werd, gegrond voor de som van 4929,47 EUR vermeerderd met de wettelijke nalatigheidinteressen sedert 17 augustus 1997 en van dan af de gerechtelijke interesten tot de dag der algehele betaling;

Verklaart de vordering in gedwongen tussenkomst en vrijwaring uitgaande van (eerste geïntimeerde) als de tussenvordering van tweede geïntimeerde ten aanzien van (appellante) niet toelaatbaar;

Bevestigt voor het overige het bestreden vonnis;

Verwijst (eerste geïntimeerde) in de kosten van beide aanleggen, deze volgens opgave in conclusie begroot aan de zijde van :

- (appellante) begroot op :[...]

